

Draaiboek Intensieve Ambulante Gezinsbehandeling (IAG)

Docenten

Gaby Reuhl, systeemtherapeut NVRG en EFT.

Caroline Jager, systeemtherapeut NVRG, EFT en orthopedagoog.

Gaby Reuhl is een ervaren systeemtherapeut, Cognitief Gedragstherapeut en EFT therapeut. Zij was in het verleden werkzaam in de Jeugdzorg, Psychiatrie, Gezondheidszorg en nu binnen haar eigen zelfstandige praktijken. Tevens heeft zij jarenlang de IAG opleidingen verzorgd, zowel in de open opleidingen als incompany bij instellingen.

Caroline Jager is systeemtherapeut NVRG, EFT therapeut en orthopedagoog. Ze is werkzaam in eigen praktijk en verschillende jeugdzorginstellingen.

Inleiding

De IAG methodiek is beschreven in de methodiekhandleiding IAG (Van Rooijen, 2019). De IAG is gericht op gezinnen met minimaal 1 kind tussen 0 en 18 jaar, waar meervoudige en complexe problemen spelen en welke gezinnen meestal moeilijk toegankelijk zijn voor de hulpverlening. Bij jeugdigen met een verstandelijke beperking kan de IAG methodiek ingezet worden tot de leeftijd van 23 jaar. Het hoofddoel van de IAG is erop gericht dat kinderen thuis kunnen blijven wonen. Dit wordt bereikt door de opvoedvaardigheden van ouders te vergroten en het sociaal netwerk meer te betrekken bij het gezin, waardoor de gedragsproblemen van kinderen zullen verminderen.

De behandeling middels de IAG methodiek is een intensieve gezinsbehandeling van 5 tot 7 maanden, waarbij de hulpverlener het gezin meerdere malen per week thuis bezoekt en werkt met gerichte opdrachten. De IAG methodiek werkt met 3 fasen; de startfase (4 tot 6 weken) staat in het teken van het opbouwen van een goede werkrelatie, het analyseren van de krachten en de problemen in het gezin waarbij doelen opgesteld worden. Vervolgens is er de veranderfase (10 tot 14 weken) waarin aan de gestelde doelen gewerkt wordt. De afbouw-en afscheidsfase (6 tot 8 weken) is erop gericht het geleerde va.st te houden.

De IAG methodiek is gericht op het inzetten van oplossingsgerichte technieken, het geven van psycho-educatie en het aanleren van vaardigheden aan het gezin. Met gerichte instructies, opdrachten en gedragsoefeningen worden de vaardigheden van de gezinsleden inzichtelijk gemaakt en verbeterd. Verschillende gezinstherapeutische technieken worden ingezet om het gezinssysteem en de onderlinge relaties in kaart te brengen en te verbeteren.

Het inzetten van de IAG methodiek is zeer effectief en noodzakelijk gebleken. Door de toenemende marktwerking in de jeugdzorg is er een versnippering, gebrek aan samenwerking en concurrentie ontstaan. Dit heeft grote gevolgen gehad voor gezinnen in nood; er was te weinig overzichtelijkheid en continuïteit in het hulpaanbod, waardoor jongeren en gezinnen niet de gepaste hulp op het juiste moment konden krijgen en problemen verergerden.

De IAG methodiek is ontwikkeld in 1998 als uitvloeisel van de Families First behandeling aan gezinnen. De basis van de IAG methodiek is gericht op het competentiegericht leren. De te verwerven competenties zijn gerangschikt onder de volgende pijlers:

- Systeemgericht denken en handelen
- Vraaggericht en oplossingsgericht werken
- Persoonlijke ontwikkeling.
- Veiligheid waarborgen.
- Cultuursensitief werken.
- Evidence based werken.

Inhoud

Het hoofddoel van het inzetten van de IAG methodiek is dat kinderen thuis kunnen blijven wonen of weer kunnen terugkeren naar hun thuissituatie. De IAG methodiek is gericht op het ontwikkelen van adequate fysieke, psychische en affectieve omstandigheden voor jeugdigen en hun veiligheid. De IAG methodiek richt zich m.n.op de krachten in het systeem, sluit daarop aan, versterkt deze krachten en zoekt naar wat werkzaam is in het gezin.

De landelijke IAG methodiek is als goed onderbouwd opgenomen in de databank effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI). Uit onderzoek is gebleken dat gedragsproblematiek en ervaren opvoedbelasting bij ouders/verzorgers afnemen na inzet van de IAG methodiek (Veerman, Janssens en Delicat, 2005).

Binnen de IAG opleiding wordt veel aandacht besteed aan de eigen professionaliteit en houdingsaspecten van de hulpverlener; gebleken is dat een goede samenwerkingsrelatie tussen hulpverlener en gezin de basis is van het al dan niet slagen van de IAG methodiek. Om dit te bereiken zijn, naast de inhoud van de lessen en toetsen, intervisie-bijeenkomsten gepland waarbij de hulpverlener gevraagd wordt het eigen leerproces te beschrijven. Ook wordt en gevraagd een portfolio te ontwikkelen, met als start 360 graden feedback vanuit de instelling. Het ontwikkelen van een POP (persoonlijk ontwikkelingsplan), de verslagen vanuit de intervisies, naast de feedback vanuit de instelling, bieden goed zicht op de professionele ontwikkeling van de betreffende deelnemer.

Werkwijze

De opleiding bestaat uit 10 fysieke lesdagen van 7 uur en 21 uur online onderwijs. Hiernaast speel je vóór elke lesdag de Knowingo+ app die je helpt om de theorie te oefenen, eigen te maken en te

verankeren. Ook bekijk je videomateriaal en heb je online meetings. In totaal kom je hiermee op 91 contacturen.

Naast de contacturen vinden er 4 intervisie bijeenkomsten plaats van 2 uur, aansluitend aan de lesdag. Ook dien je een portfolio op te stellen en bij te houden. De totale studiebelasting bedraagt, inclusief de voorbereiding en lezen literatuur, 250 uur.

In de IAG opleiding is sprake van een geleidelijke opbouw van kennis en vaardigheden; daarnaast maakt iedere deelnemer zijn Persoonlijk Ontwikkelplan.

Doelstelling

Na de opleiding IAG ben je in staat als hulpverlener te werken vanuit de **vraaggerichte, oplossingsgerichte** benadering en vanuit de **systeemtheorie**.

-Je leert te werken vanuit de verschillende posities en perspectieven en nauw aan te sluiten bij de jeugdigen en gezinnen.

-Je leert samen met jeugdigen en gezinnen een behandelplan op te stellen, te evalueren en uit te voeren door het inzetten van gerichte opdrachten en methodieken.

-Je leert te handelen vanuit een metapositie naar alle betrokkenen; zowel het gezinssysteem als de betrokken hulpverlenersinstanties.

-Tevens ben je in staat analyses te maken rondom veiligheid in gezinnen.

-Als cursist IAG leer je aan de hand van verschillende instrumenten reflecteren en feedback geven op je eigen handelen.

Doelgroepen

De opleiding is voor HBO geschoolde hulpverleners die werkzaam zijn bij ambulante hulpvormen voor gezinnen en/of jeugdigen. Dit omvat Jeugdzorg, GGZ, LVG en Justitie.

- Je hebt minimaal 2 jaar werkervaring als hulpverlener in het werken met jeugdigen en gezinnen.

-Je werkt minimaal 2 dagen per week in de ambulante jeugdzorg waar je de praktijkopdrachten kunt uitvoeren.

-In jouw functie is er regelmatig werkbegeleiding door een professional.

Toelatingseisen

-Een relevante HBO opleiding (bijv. MWD, SPW, Social Work, Pedagogiek, Inrichtingswerk).

-Minimaal 2 jaar werkervaring in de sociale sector in de functie van hulpverlener.

-Werkzaam in minimaal 2 gezinnen met meervoudige problematiek,

-Werkbegeleiding krijgen over de werkzaamheden in deze gezinnen door een gekwalificeerde functionaris van de instelling; de werkbegeleider, gedragswetenschapper, teamleider of behandelcoördinator.

Toetsing

-Tenminste 80% aanwezigheid; bij een afwezigheid van 20% is het noodzakelijk aanvullende opdracht(en) uit te voeren.

-5 opdrachten gekoppeld aan jouw praktijk en leerproces. De opdrachten moeten met een voldoende beoordeeld zijn, zowel door de beoordelaar van de opleiding als de praktijkbegeleider.

-Het goed op orde zijn van het **portfolio** met reflecties op praktijkopdrachten en intervisies.

Vorbereiding/ huiswerk:

Voor de aanvang van de opleiding lezen de cursisten de volgende literatuur:

Arjen bolt- Het gezin centraal- SWP (2017)

Arjen bolt- Een gezin, een plan- SWP (2015)

Overige literatuur is online beschikbaar via Mijn King nascholing.